

6

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK OPL

JAWNE
Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Pplk dpl. Stanisław KALINOWSKI

ĆWICZENIE METODYCZNE Nr 121/OPL

Temat: DZIAŁANIE BATERII PRZECIWLOTNICZEJ
W OSŁONIE pz W NATARCIU

Opracowanie metodyczne

BIBLIOTEKA NAUCZYCIELI SZKOLNYCH
Akademia Sztabu Generalnego WP
Nr ewid. _____

42047

WARSZAWA

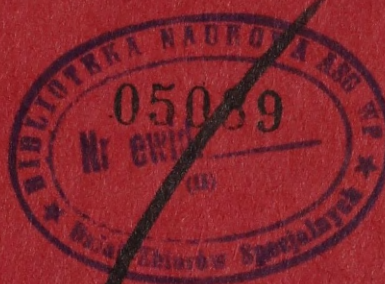
WZBZESIEŃ

1980

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK OPL

JAWNE

Wydawnictwo
Wojskowe

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Ppłk dypl. Stanisław KALINOWSKI

ĆWICZENIE METODYCZNE Nr 121/OPL

Temat: DZIAŁANIE BATERII PRZECIWLOTNICZEJ
W OSŁONIE pz W NATARCIU

Opracowanie metodyczne

BIBLIOTEKA NARODOWA WP
Akademia Sztabu Generalnego WP

Na ewid. _____

42047

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

Opis załącznika

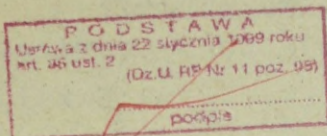
1. Szkic na kalce nr 02247/WW na 2 ark.
Położenie wyjściowe i zamiar stron na godz. 5.00 9.9.
2. Mapa nr skład.map 093008 skala 1 : 50 000 na 12 ark.
Plan konspektu do przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego z bplot w dn. 9.9.81 r.
Temat: Działanie baterii przeciwlotniczej w osłonie pz w natarciu.

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK OPL

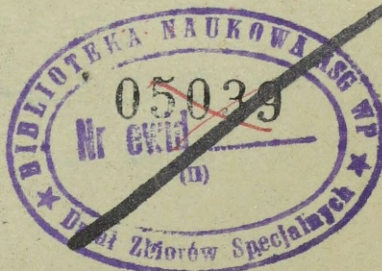
~~JAWNY~~
~~DO UŻYTKU~~
~~WYKŁADOWY~~

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI WOPL
plk doc.dr T. MIROWSKI

Egz.nr ... 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

ppłk dypl. Stanisław KALINOWSKI

ĆWICZENIE METODYCZNE Nr 121/OPL

Temat: DZIAŁANIE BATERII PRZECIWLOTNICZEJ

W OSŁONIE pz W NATARCIU

Pracownia bojowa przeciw lotnictwu w uziarciu
Opracowanie metodyczne

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

42047

WYTYCZNE DO OPRACOWANIA ĆWICZENIA METODYCZNEGO nt:

"Działanie baterii przeciwlotniczej w osłonie pz w natarciu"

I. Ogólne cele szkoleniowe:

1. Nauczyć słuchaczy opracowania ćwiczenia taktycznego baterii przeciwlotniczej, sposobu opracowania i wykorzystania podstawowych dokumentów oraz organizacji i prowadzenia ćwiczenia;
2. Utrwalić zasób wiedzy słuchaczy z zakresu taktyki działania pododdziałów OPL szczebla taktycznego.

II. Tematyka zajęć i podział czasu:

Zajęcie 1: Sformułowanie i wydanie przez dowódcę pułku wytycznych do opracowania baterijnego ćwiczenia taktycznego - 2 godziny lekcyjne;

Zajęcie 2: Analiza wytycznych kierownika ^{sklepy} ćwiczenia i ustalenie sposobu organizacji i przeprowadzenia ćwiczenia - 2 godziny lekcyjne.

Zajęcie 3: Opracowanie planu - konspektu przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego - 7 godzin lekcyjnych.

Zajęcie 4: Omówienie ćwiczenia metodycznego - 1 godzina lekcyjna.

III. Problematyka do przerobienia w poszczególnych zajęciach

Zajęcie 1 - cele szkoleniowe:

- a/ nauczyć metody pracy dowódcy pułku podczas organizacji ćwiczenia taktycznego;
- b/ określić ^{zawody} formę i treść wytycznych dowódcy pułku wydawanych autorowi ćwiczenia.

Główny problem szkoleniowy:

Sformułowanie treści wytycznych dowódcy pułku

Zasadnicza treść zajęcia: ^{Wzrost, kolekcja}

- sprawdzenie znajomości treści dokumentów normatywnych dotyczących organizacji prowadzenia ćwiczeń;
- określenie formy i treści wytycznych dowódcy pułku;
- sformułowanie i wydanie wytycznych autorowi ćwiczenia.

Wszyscy słuchacze występują w roli dowódcy pułku.

Zajęcie 2 - cele szkoleniowe:

- a/ nauczyć słuchaczy sposobu prowadzenia analizy wytycznych;
- b/ nauczyć sposobu doboru zagadnień szkoleniowych ćwiczenia stosownie do wytycznych dowódcy.

Główny problem szkoleniowy:

Określenie koncepcji organizacji i prowadzenia ćwiczenia.

Zasadnicza treść zajęcia:

- analiza wytycznych dowódcy pułku przez autora;
- koncepcja organizacji i przeprowadzenia ćwiczenia;

Wszyscy słuchacze występują w roli autora ćwiczenia.

Zajęcie 3 - cele szkoleniowe:

- a/ nauczyć słuchaczy metody opracowania ćwiczenia baterijnego.
- b/ nauczyć pracy na mapie, wyrażania treści taktycznej graficznie zgodnie z obowiązującymi regulaminami i instrukcjami.

Główny problem szkoleniowy:

Praktyczne samodzielne opracowanie przez słuchaczy planu - konspektu przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego baterii przeciwlotniczej.

Zasadnicza treść zajęcia:

- omówienie pojęć: zamiar taktyczny stron, położenie wyjściowe, zadania bojowe pododdziałów /oddziału/ zarys dynamiki walki, system dowodzenia i łączności.
- treść części opisowej planu ćwiczenia;
- wykonanie praktyczne zarysu dynamiki walki;

Dysponowany czas podzielić następująco:

- omówienie podstawowych pojęć - 1 godzina;
- omówienie części graficznej planu konspektu - 2 godziny
- omówienie części opisowej planu - 1 godzina
- praktyczne wykonanie zarysu dynamiki walki - 3 godziny.

Zajęcie prowadzone jest w dwóch dniach. Wszyscy słuchacze występują w roli autora ćwiczenia. Do zajęć posiadają wcześniej opracowaną własną koncepcję ćwiczenia na kalce technicznej.

Zajęcie 4 - cele szkoleniowe

- a/ ugruntować zasady opracowywania i prowadzenia ćwiczeń zgodnie z instrukcją szkol.520/76.
- b/ wyeksponować najlepsze rozwiązania podane przez słuchaczy realność kalkulacji czasowo-przestrzennych, grafikę pracy na mapie oraz znajomość taktyki działania pododdziałów OPL.
- c/ wyselekcjonować najlepszych i najslabszych słuchaczy z grupy
- d/ przedstawić autorskie rozwiązanie jako wzorcowe;
- e/ wydać zadania indywidualne do dalszych studiów.

SZEF KATEDRY TAKTYKI WOJSK OPL

płk doc.dr T. MIROWSKI

OPIŚCOWA CZĘŚĆ PLANU PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA METODYCZNEGO

Nr 121/OPL

I. TEMAT: "DZIAŁANIE BATERII PRZECIWLOTNICZEJ W OSŁONIE pz
W NATARCIU"

II. CELE SZKOLENIOWE:

1. Nauczyć słuchaczy opracowania ćwiczenia taktycznego baterii przeciwlotniczej, sposobu opracowania i wykorzystania podstawowych dokumentów organizacji i prowadzenia ćwiczenia;
2. Utrwalić zasób wiedzy słuchaczy z zakresu taktyki działania pododdziałów OPL.

III. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

1. Sformułowanie i wydanie przez dowódcę pułku wytycznych do opracowania baterijnego ćwiczenia taktycznego.
2. Analiza wytycznych kierownika ćwiczenia i ustalenie sposobu organizacji i przeprowadzenia ćwiczenia;
3. Opracowanie planu - konspektu przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego;
4. Omówienie ćwiczenia metodycznego.

IV. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Ćwiczenie oparto na zamiarze taktycznym ćwiczenia ogólno-akademickiego przyjętym do ćwiczenia Nr 207/D "Natarcie DZ w terenie lesisto-jeziornym"
Ćwiczenie opracowano wg wytycznych Komendanta ASG WP na rok szkoleniowy 1980/81 oraz obowiązujących regulaminów i instrukcji.
2. Podstawę do rozpoczęcia ćwiczenia stanowi założenie taktyczne, mapa 1:50 000 z kalką - położenie wyjściowe i zadania pododdziałów /oddziałów/;
3. Każde kolejne zajęcie poprzedzone jest konsultacją kierownika taktycznego grupy prowadzoną minimum 7-5 dni przed terminem zajęcia.

V. WARUNKI ORGANIZACJI ĆWICZENIA:

1. Ćwiczenie prowadzone jest w warunkach zagrożenia użyciem broni masowego rażenia;
2. Pododdziały wydzielone do ćwiczenia szkolą się na zgrupowaniu poligonowym DRAWSKO;

3. 16 pz przechodzi do natarcia z marszu. Odległość od rubieży ataku do czoła rejonu długiego odpoczynku 2/16 pz wynosi ok. 50 km.
bplot otrzymuje zadanie bojowe w rejonie długiego odpoczynku /realnie w RA 16 pz na OC/; o godz. 6.50 9.9.81r.
Gotowość do osłony bplot osiąga o 7.45 9.9..
4. bplot/ówicząca/ osłania pododdziały 16 pz na rubieży rozwinięcia i wejścia do walki i w toku natarcia, wejście do walki drugiego rzutu pułku, a pod koniec dnia SD 16 pz. Główny wysiłek osłony skupia na kierunku południowo-zachodnim.
Ukompletowanie baterii stanem osobowym 96%, w sprzęcie bojowym i technicznym 90%.
5. Przyjęto nw. normy taktyczne:
  - szerokość pasa natarcia pułku na rubieży ataku - 7 km;
  - głębokość zadania bliższego - 10 km;
  - głębokość zadania następnego - 30 km;
  - średnie tempo natarcia - 4-6 km/godz.

VII. SKŁAD STRON:

- A. "ZACHODNI": 13 bpz z 1BZ/NZ/, 15 da, wydzielone lotnictwo wsparcia z sił powietrznych RFN /3 DLT/;
- B. "WSCHODNI": 2/16 pz, grupa operacyjna sztabu 16 pz, kdir 8 DZ, bh 16 pz, plutony plot batalionów 16 pz oraz aplikacyjnie: sztab 8 DZ, 17 i 18 pz, 8 pa, 8 drt i pododdziały zabezpieczenia tyłowego.

VII. ZAMIAR I DZIAŁANIE STRON:

- A. "ZACHODNI": 1 DZ /NZ/ kontynuując natarcie na ogólnym kierunku: STARGARD Szcz. DRAWSKO Pom. na skutek utraty sił i braku odwodów przeszła do działań obronnych na rubieży: CIEMNIK, PIASKOWY BRÓD, BOROWO, POŹRZADŁO. 1BZ broni się mając zaangażowane w walce dwa bpz z czołgami oraz odwód ok. bpz. Wobec stwierdzenia przejścia "Wschodnich" do działań zaczepnych brygada otrzymała zadanie: bronić rejonu w pasie: POŹRZADŁO, DRAWNO, CIEMNIK, RE CZ. Siłami dwóch bpz załamać natarcie "WSCHODNICH" działaniem odwodu rozbić wchodzące do walki kolejne siły i odtworzyć dotychczasową rubież styczności bojowej do czasu podejścia świeżych sił z głębi.

Dowódca 13 bpz zamierza: zasadniczymi siłami bronić rejonu: BOROWO, PIASKOWY BRÓD, ŻÓLWINO. Nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: RADOWO, JAWORZE. W przypadku przerwania się npla. siłami odwodu przy wsparciu lotnictwa i artylerii rozbić przeciwnika i odtworzyć pierwotne położenie. Główny wysiłek obrony w rejonie: PIASKOWY BRÓD, GÓRA ORLA, GŁĘBOKIE. Batalion ugrupować w jednym rzucie z odwodem. Działania bojowe 1BZ wspiera lotnictwo wydzielone z 3DLT RPN siłami ok. 16 samolotów i 6 śmigłowców ppanc ze składu LWL. 1KA /NZ/. W toku dynamiki walki "Zachodni" przewidują użycie lotnictwa do bezpośredniego wsparcia wojsk w składzie mieszanych powietrzno-łądowych zespołów uderzeniowych.

grupy lotnicze

B. "WSCHODNI"

4 i 5 pz prowadząc uporczywe walki obronne do godzin wieczornych 8.09 zadali nieprzyjacielowi znaczne straty i ostatecznie załamali jego natarcie na rubieży - jak "Zachodni".

SDZ wchodzi do walki z marszu na kierunku: KONOTOP, RADOWO, ŻÓLWINO z zadaniem: rozbić pododdziały 1BZ w rejonie CIEMNIK, RĘCZ, DRAWNO, wprowadzając do walki kolejne oddziały z marszu we współdziałaniu z 20 DPanc rozbić odwody dywizji i w zadaniu następnym opanować rejon: STARGARD Szcz, PYRZYCE, CHOSZCZNO. Dowódca 16 pz zamierza: uderzeniem dwóch bp z marszu przełamać obronę 13 bpz na odcinku: GÓRA DĘBOWA, GÓRA ORLA, rozbić pododdziały w kompanijnych punktach oporu i w zadaniu bliższym opanować rejon, wył. GŁĘBOKIE, ŻÓLWINO, PROSTYNIA. Wprowadzając do walki kolejne siły we współdziałaniu z 17 pecz z marszu rozbić odwód 1BZ i w zadaniu następnym opanować rejon: LUBIE-NIÓW, SULISZEWO, wył. jezioro PIASECZNO stwarzając warunki wejścia do walki 18 pz.

Pułk ugrupować w dwa rzuty. Główne uderzenie wykonać w kierunku: RADOWO, JAWORZE, SULISZEWO.

Oddziały i pododdziały OPL 8 DZ we współdziałaniu z wydzielonymi siłami LM i środków OPL sąsiadów osłaniają wojska 8 DZ w czasie marszu, na rubieży rozwinięcia i wejścia do walki, w toku natarcia skupiając główny wysiłek do niszczenia ŚNP npla na małych wysokościach z kierunków południowo-zachodnich.

Bateria przeciwlotnicza otrzymała zadanie: od godz. 7.45.9.9. osłonić PGA-16 w rejonie płn RADOWO z jednoczesną osłoną rozwinięcia i wejścia do walki 2/16 pz z rubieży: wzgórze 113, jezioro DIABLE oraz w toku natarcia. W czasie dynamiki walki osłonić rozwinięcie i wejście do walki 3/16 pz z rubieży: 2 km pld wsch. jezioro GŁĘBOKIE, 1 km płnc. ŻÓŁWINO. Pod koniec zadania następnego być w gotowości do osłony ŚD 16 pz w rejonie 2 km wsch. wzgórze 114,8.

VIII. ZAŁĄCZNIKI:

- Mapa 1:50 000 PLAN - KONSPEKT na 12 ark. tylko przy egzemplarzu nr 1 /mapa autorska/
- Kalka: położenie wyjściowe i zamiar stron
- Założenie taktyczne nr 1.

OPRACOWAŁ:
ADIUNKT KATEDRY TWOPL
ppłk dypl. St. KALINOWSKI

SPRAWDZIŁ:
KIEROWNIK ZESPOŁU nr 2
płk dr Z. BANASIAK

Wykonano w 10 egz.

Egz. Nr 1-10 Bibl. Nauk OZS
Wyk. ppłk Kalinowski
Druk A.W.
Druk ASG WP nr 0467/02244/WW
Kor. J.G.

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

"ZATWIERDZAM"
DOWÓDCA 16pz

~~T A J N E~~

Egz.nr ..

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy grupy OPL I KWL

ZAŁOŻENIE TAKTYCZNE Nr 2

do ćwiczenia taktycznego z baterią przeciwlotniczą
w dniu 9.09.81 r. na temat:

"DZIAŁANIE bplot W OSŁONIE pz W NATARCIU"

Zajęcie nr 3

MAPA 1:50 000

N-33-91-B,D;
-92-A,B,C,D;
-93-A,C,
-103-B;
-104-A,B;
-105-A.

SYTUACJA OGÓLNA

I.

1. 1DZ/NZ/ na skutek poniesionych strat oraz braku odwodów przeszła do działań obronnych w celu umożliwienia podejścia świeżych sił z głębi.
1BZ działająca na kierunku RECZ - DRAWSKO w wyniku narastającego oporu przeciwnika przechodzi do obrony rejonu: POŻEZADŁO / /1658/, CZERTYŃ /1739/, DRAWNO /9951/, WAPNICA /0530/.
2. "Wschodni" prowadząc uporczywe walki obronne siłami 4 i 5pz zadali nieprzyjacielowi duże straty w sile żywej i sprzęcie bojowym i ostatecznie w godzinach wieczornych 8.09 załamał jego natarcie. 8DZ po wykonaniu marszu na odległość ok.120 km do godzin wieczornych 8.09 osiągnęła rejon odpoczynku czołem wsch.ZŁOCIENIEC. W godzinach rannych 9.09 przechodzi do natarcia w pasie dla celów szkoleniowych dalszych informacji nie podaje się/.

16pz przewidziany jest do działań w pierwszym rzucie na lewym skrzydle 8DZ.

II

SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

1. W dotychczasowych działaniach lotnictwo nieprzyjaciela stosowało następującą taktykę działania:
  - a/ lotnictwo rozpoznawcze prowadziło rozpoznanie wojsk na drogach marszu na kierunku: CHOSZCZNO-DRAWSKO-SZCZECINEK pojedynczo i parami samolotów typu F-4E i RF-104G na wysokościach 500 do 5000m;
  - b/ taktyczne lotnictwo myśliwskie wykonywało uderzenia głównie na artylerię, drugie rzuty w rejonach ześrodkowania i na drogach marszu oraz środki OPL i SD. Stosowano środki rażenia klasyczne, głównie bomby odłamkowo burzące, pociski kierowane, a w kompleksach leśnych napalm. Ataki wykonywane były grupami 2-4 samoloty F-4 lub F-104G z wysokości 100-300 m. głównie z lotu poziomego. Stosowano działanie grup pozorujących i obezwładniających. SO środków OPL atakowane były na 2-3 min. przed uderzeniem na osłaniane obiekty przy wykorzystaniu bomb kulowych i pocisków kierowanych SHRICKE. W nocy intensywność działania lotnictwa malała o ok. 50%.
  - c/ lotnictwo wojsk lądowych śmigłowcami ppanc Bo-105 i samolotami A-10 niszczyło czołgi i środki opancerzone głównie z nad terytorium własnego z bardzo małych wysokości. Główny kierunek nalotów: południowo-zachodni.
2. Bateria przeciwlotnicza w czasie przegrupowania 16pz osłaniała 2/16 pz wraz z artylerią wsparcia. Na godzinę 5.00 9.9 bateria znajdowała się w kolumnie marszowej 2/16 pz czołem zach. CZAPLINEK /realnie w RA na OC DRAWSKO/

III

DANE DODATKOWE

1. Łączność baterii z przełożonym i wewnętrzna oparta na środkach etatowych na alarmowych danych radiowo-telefonicznych;
2. W rejonie odpoczynku zostały uzupełnione środki materiałowe do pełnych norm ruchomych.

3. Rejon alarmowy bplot na OC jak załącznik nr 1. do ćwiczenia Nr 121/OPL do pobrania luzem z biblioteki naukowej OZS.
4. Dowódcy baterii wiadomo, że do godz. 20.00 8.9 bateria ma osiągnąć gotowość do ćwiczenia taktycznego w rejonie obozowiska poligonowego.

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. St. KALINOWSKI

Wykonano w 40 egz.

Egz. Nr 1-10 Oprac. Metod.
Egz. Nr 11-40 Bibl. Nauk OZS
Wyk. ppłk Kalinowski
Druk A.W.
Druk ASG WP nr 0468/02245/WW
Kor. J.G.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

~~T A J N E~~

Egz.nr ..

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI WOPL

ppłk doc.dr T. MIROWSKI

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy grupy OPL I KWL

ppłk dypl.Stanisław KALINOWSKI

ĆWICZENIE METODYCZNE Nr 121/OPL Zajęcie nr 1

ZAŁOŻENIE TAKTYCZNE Nr 1

Mapa 1:50 000

N-33-91-B,D;

-92-A,B,C,D;

-93-A,C,

-103-B;

-104-A,B,

-105-A

Ogólną koncepcję ćwiczenia taktycznego bplot oprzeć o następujące założenia:

1. Ćwiczenie odbędzie się podczas szkolenia 16pz na zgrupowaniu poligonowym DRAWSKO.
2. W działaniu strony "zachodniej" przyjąć wojska 1BZ z 1DZ /NZ/ oraz lotnictwo 3DLT /NZ/ i LWL 1KA /NZ/.
"Zachodni" prowadząc działania zaczepne na skutek poniesionych strat przechodzą do obrony.
3. Ćwiczenie rozpocząć sprawdzeniem stanu GB i wyjściem ćwiczących do RA czasowego pobytu.
4. 16 pz przechodzi do natarcia z marszu, Wychodząc z rejonu odpoczynku przed świtem osiąga gotowość do osłony wojsk na rubieży wejścia do walki ok.8.00. Przewidzieć obiekty osłony dla bplot na głębokość zadania następnego pułku.
5. Oprócz bplot w ćwiczeniu realnym udział biorą:

- grupa operacyjna sztabu 16pz;
- kdir szefa OPL 8DZ /z jedną RSWP/;
- 2/16 pz w etatowym składzie;
- bateria artylerii 16pz;
- plutony OPL batalionów 16pz.

Pozostałe potrzebne elementy ugrupowania bojowego wojsk własnych przyjąć aplikacyjnie wg potrzeb:

6. Przyjąć następujące normy taktyczne:

- szerokość pasa natarcia pz 7-10 km;
- głębokość zadania bliższego -10 km;
- " " następnego do 30 km.
- średnie tempo natarcia 4-6 km/godz.

7. Materiałowo-techniczne zabezpieczenie wg potrzeb.

8. Praca do wykonania:

- a/ przeanalizować założenie i mapy 1:50 000
- b/ w notatnikach opracować treść wytycznych dowódcy pz dla autora ćwiczenia;
- c/ być gotowym do wydania wytycznych w roli dowódcy pz.

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. St. KALINOWSKI

Wykonano w 10 egz.

Egz. Nr 1-10 Bibl. Nauk OZS
Wyk. ppłk Kalinowski
Druk A.W.
Druk ASG WP nr 0467/02244/WW
Kor. J.G.

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

~~T A J N E~~

Egz.nr...

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TAKTYKI WOPL

płk doc.dr T.MIROWSKI

Dla wykładowców i słuchaczy
grupy OPL i KWL .

ppłk dypl.Stanisław KALINOWSKI

ĆWICZENIE METODYCZNE Nr 121/OPL

WYTYCZNE DOWÓDCY pz DLA AUTORA ĆWICZENIA
DO OPRACOWANIA ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO bplot

/Zajęcie Nr 2/

I.

Dowódca 16pz w dniu 14.08.81 wezwał do siebie szefa OPL oraz starszego oficera operacyjnego i w obecności swoich zastępców wydał im następujące zadanie:

1. Polecam Wam opracować ćwiczenie taktyczne na temat: "Działanie baterii przeciwlotniczej w osłonie pz w natarciu".
2. Ćwiczenie zostanie przeprowadzone w dn. 9.09, 81r.
3. Ogólne cele szkoleniowe ćwiczenia dla bplot:
  - doskonalenie stanu osobowego baterii w wykonywaniu czynności wynikających z planu osiągnięcia WSGB na OC;
  - doskonalenie umiejętności działania bplot w prowadzeniu OPL wojsk w terenie lesisto-jeziornym przy współdziałaniu ze środkami OPL przełożonego i sąsiadów.
  - kompleksowe sprawdzenie baterii w umiejętności organizacji i prowadzenia rozpoznania oraz niszczenia ŚNP;
  - przygotowanie baterii do ćwiczeń pułkowych.
4. W ćwiczeniu uwzględnić następujące zagadnienia szkoleniowe dla baterii:
  - osiągnięcie pełnej GB systemem alarmowym;
  - organizację i wykonanie marszu w składzie bp;
  - rozwijanie się i zajmowanie SO z marszu;
  - organizację rozpoznania, łączności, obrony bezpośredniej SO i kierowanie ogniem;
  - zwalczanie celów powietrznych nagle pojawiających się i odpieranie grup dywersyjnych przeciwnika;
  - wykonanie prac inż.-sap. w ograniczonym zakresie,
  - opracowanie dokumentów bojowych baterii.

Ww zagadnienia ująć w cztery zasadnicze etapy:

  - I etap : doskonalenie GB bplot;
  - II etap : osłona wojsk na rubieży wejścia do walki;
  - III etap : osłona wojsk w toku dynamiki walki;
  - IV etap : zakończenie ćwiczenia
5. Ćwiczenie zostanie przeprowadzone na poligonie BUCIERZ w obszarze: RADOWO, PIASKOWY BRÓD, PROSTYNIA, JAWORZE, GŁĘBOKIE.
6. Oprócz bplot w ćwiczeniu udział wezmą n/w pododdziały:
  - 2bp w etatowym składzie osobowym, a w kompaniach po 6 wozów bojowych w ramach ćwiczenia zgrywającego batalionu;

- bh 122 mm w etatowym składzie;
  - plutony plot wszystkich batalionów;
  - grupa operacyjna sztabu, wyznaczy szef sztabu;
  - niezbędne zabezpieczenie tyłowe i techniczne, wyznaczają kompetentni zastępcy;
  - ze szczebla dywizji ćwiczyć będzie kdir w składzie RPD i jedna RSWP
  - pozostałe oddziały, pododdziały potrzebne do przyjęcia odpowiedniego tła taktycznego należy przyjąć aplikacyjnie;
  - na dowódcę pozoracji wyznaczam szefa zabezpieczenia chemicznego; zadania, skład i wyposażenie pozoracji uzgodnić z z-cą ds. liniowych;
  - instruktaż z grupą pozoracji i operacyjną sztabu przeprowadzą po zatwierdzeniu ćwiczenia w czasie rekonesansu rejonu ćwiczeń, termin podam dodatkowo;
7. Za podstawę do opracowania zamiaru przyjąć natarcie pz z marszu z rejonu odpooczynku odległego od rubieży ataku ok. 50 km. Działanie wojsk w warunkach zagrożenia użyciem BMR. Za przeciwnika wojska RFN.
  8. Prace saperские wykonywać wolno tylko do linii: PROSTYNIA, JAWORZE, na pozostałym terenie jedynie trasowanie;
  9. Na zabezpieczenie ćwiczenia bplot przydzielam: 100 km na pojazd, amunicja ślepa do 23 mm po 60 szt. na działo, materiał wybuchowy/trotyl/ 5 kg inne środki według potrzeb autora.
  10. Zamiar taktyczny stron przedstawić mi do akceptacji w dniu 18.08, a całość opracowanego ćwiczenia do dnia 24.08.81 r. Dla 2 bp, bplot i bh opracować oddzielne plany konspekty na mapach 1:50 000.

II

Dane dodatkowe:

1. W dniu 9.09 od godz. 6.00 przewidywane są loty szkolne plmsz GOLENIÓW na kierunku: GOLENIÓW-RECZ;
2. Przeprowadzone z bplot ćwiczenia metodą musztry bojowej na garnizonowym placu ćwiczeń wykazały niski poziom wyszkolenia obsługi w zakresie:
  - zajmowanie i opuszczanie SO wg norm czasowych;

- zgranie obsłóg z prowadzeniem ognia do celów nisko lecących;
  - współdziałanie bplot z osłanianym obiektem;
  - rozkazodawstwo na szczeblu działań - pluton.
3. Całością ćwiczenia kierował będzie osobiście dowódca pułku, a działalnością bojową środków OPL szef OPL pułku.

OPRACOWAŁ
ppłk dypl.St.KALINOWSKI

Wykonano w 40 egz.

Egz.Nr 1-10 Oprac.metod.

Egz.Nr 11-40 Bibl.Nauk OZS

Wyk.ppłk Kalinowski

Druk A.W.

Druk ASG WP nr 0469/02246/WW

Kor.J.G.

ZAJECIE Nr 1

I. Temat: "SFORMUŁOWANIE I WYDANIE PRZEZ DOWÓDCĘ PUŁKU WYTYCZNYCH DO OPRACOWANIA BATERYJNEGO ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO"

II. Cel: 1. Nauczyć słuchaczy metody pracy dowódcy pułku podczas organizacji ćwiczenia taktycznego.
2. Określić formę i treść wytycznych dowódcy pułku wydawanych autorowi ćwiczenia.

III. Główny problem szkoleniowy:

Sformułowanie treści wytycznych dowódcy pułku.

IV. Czas: 90 minut /2 godziny lekcyjne/

V. Metoda: Zajęcia grupowe w sali wykładowej.

VI. Zagadnienia szkoleniowe i podział czasu:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć ..... 10'
2. Sprawdzenie znajomości treści dokumentów normatywnych dotyczących organizacji i prowadzenia ćwiczeń taktycznych ..... 15'
3. Określenie formy i treści wytycznych dowódcy pułku ..... 20'
4. Sformułowanie i wydanie wytycznych przez dowódcę pułku dla autora ćwiczenia ..... 35'
5. Omówienie zajęcia ..... 10'

Razem: 90'

VII. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Na 5-7 dni przed terminem zajęcia wykładowca udziela grupie konsultacji określając sposób przygotowania się do zajęcia, i poleca słuchaczom pobrać mapy 1:50 000 i założenie nr 1.
2. Na nauce własnej poprzedzającej zajęcia słuchacze na podstawie znajomości dokumentów normatywnych i założenia nr 1 powinni ustalić ogólną koncepcję oraz etapy ćwiczenia.

3. Podczas zajęć słuchacze są w gotowości do wydania w roli dowódcy pułku wytycznych dla autora ćwiczenia wg własnych rozwiązań.

VIII. Przebieg zajęcia:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć w tym przygotowanie map i dokumentów normatywnych - 10
2. Znajomość postanowień "Instrukcji o organizacji i prowadzeniu ćwiczeń taktycznych" ..... - 15

Pytanie 1: co jest podstawą do opracowania przez autora ćwiczenia ?

Odpowiedz: obowiązujące programy i plany szkolenia oraz regulaminy i instrukcje, wytyczne kierownika ćwiczenia oraz całokształt warunków lokalnych takich jak: stan wyszkolenia, ukompletowanie w sprzęt itp.

Pytanie 2: wymienić podstawowe obowiązki kierownika ćwiczenia.

Odpowiedz: patrz instrukcja pf 17799 str 14 punkt 3a.

Pytanie 3: jakie dokumenty opracowuje się w celu przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego?

Odpowiedz: plan przeprowadzenia ćwiczenia, założenia taktyczne, rozkazy /zarządzenia/ bojowe; plany działania rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk /służb/, dokumenty dotyczące organizacji łączności, plan regulacji ruchu, plan pozorowania przeciwnika i inne dokumenty.

Pytanie 4: omówić układ i treść planu przeprowadzenia ćwiczenia.

Odpowiedz: część graficzna obejmuje: zamiar stron, położenie wyjściowe, zadania bojowe szczebla nadrzędnego, zadania ćwiczących stron, zadania bojowe oddziałów /pododdziałów/ oraz sąsiadów, zarys dynamiki walki oraz czas i miejsce wykonywania strzelań amunicją bojową rozmieszczenie i osie zmiany SD oraz organizację łączności.

Część opisowa obejmuje: temat i cele szkoleniowe, rodzaj ćwiczenia, czas przeprowadzenia ćwiczenia, skład wojsk biorących udział w ćwiczeniu, rozmach ćwiczenia, etapy ćwiczenia, czas ich trwania, zagadnienia szkoleniowe i zasadnicze przedsięwzięcia realizowane przez kierownika ćwiczenia, organizację pozorowania, limity przebiegu kilometrów zużycia amunicji i środków pozorowania, organizację łączności i dowodzenia.

Wykładowca po wysłuchaniu 1-2 słuchaczy na każde pytanie ocenia odpowiedź, zezwala pozostałym bądź sam uzupełnia treść odpowiedzi i stwierdza stopień znajomości instrukcji przez grupę.

3. Określenie formy i treści wytycznych dowódcy pułku 20'

Wykładowca bazując na postanowieniach instrukcji szkol.520/76 omawia metodę pracy dowódcy podczas ustalania własnej koncepcji organizacji ćwiczenia taktycznego i formę wytycznych jakie daje zespołowi /autorowi/ opracowującemu ćwiczenie. Zwraca przy tym uwagę na podstawę organizacji ćwiczenia /patrz instrukcja str.28 punkt 5/.

Pytanie 1: co należy ująć w treści wytycznych?

Odpowiedź: patrz założenie nr 1 opracowania metodycznego.

Po odpowiedzi 1-2 słuchaczy wykładowca uzupełnia treść metodą dodatkowych pytań dla słuchaczy po czym podsumowuje zagadnienia.

4. Sformułowanie i wydanie wytycznych przez dowódcę pułku dla autora ćwiczenia - 35'

Zgodnie z zaleceniem wydanym na konsultacji oficerowie mieli podczas nauki własnej opracować w notatnikach treść wytycznych dowódcy pułku - przygotować notatki do kontroli.

Następnie wykładowca wyznacza kolejno dwóch słuchaczy do wydania wytycznych w roli dowódcy pułku.

Pytanie: kto z oficerów ma inne niż zaprezentowano rozwiązanie?
ustosunkować się do meldunków słuchaczy po czym osobiście występując w roli dcy pułku wydać wytyczne.

Nakazać słuchaczom pobranie "Wytycznych" do zajęcia nr 2.

5. Omówienie zajęcia - 10'

- omówić przygotowanie się grupy do zajęć

- wyróżnić najlepszych i wydać zadania dla słabo przygotowanych oficerów;

- ustalić termin konsultacji do kolejnego zajęcia
- zarządzić sprawdzenie dokumentów i koniec zajęć.

OPRACOWAŁ
ppłk Stanisław KALINOWSKI

Wykonano w 10 egz.

Egz.Nr 1-10 Bibl.Nauk OZS
Wyk.ppłk Kalinowski
Druk A.W.
Druk ASG WP nr 0467/02244/WW
Kor.J.G.

4

ZAJECIE Nr 2

I. Temat: "ANALIZA WYTYCZNYCH KIEROWNIKA ĆWICZENIA I USTALENIE SPOSOBU ORGANIZACJI I PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA"

II. Cel: 1. Nauczyć słuchaczy sposobu prowadzenia analizy wytycznych dowódcy pułku;
2. Nauczyć sposobu doboru zagadnień szkoleniowych stosownie do wytycznych dowódcy.

III. Główny problem szkoleniowy:
Określenie koncepcji organizacji i prowadzenia ćwiczenia taktycznego baterii.

IV. Czas: 90 minut /2 godziny lekcyjne/

V. Metoda: Zajęcia grupowe w sali wykładowej.

VI. Zagadnienia szkoleniowe i podział czasu

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć	5'
2. Analiza wytycznych dowódcy pułku	30'
3. Określenie koncepcji organizacji i prowadzenia ćwiczenia taktycznego z bplot	50'
4. Omówienie zajęcia	5'

Razem: 90min

VII. Wskazówki organizacyjno-metodyczne

1. Podczas nauki własnej słuchacze samodzielnie opracowują na kalce koncepcję ćwiczenia graficznie.
2. Są gotowi do prowadzenia analizy na podstawie pobranych wytycznych dowódcy do zajęcia nr 2.
3. Wszyscy słuchacze występują w roli autora ćwiczenia. *Założenie M. L. Wygane*

VIII. Przebieg zajęcia:

1. Sprawdzenie przygotowania się do zajęć - 5'
- wykładowca sprawdza kalki z koncepcją ćwiczenia oraz znajomość wytycznych dowódcy pułku;

- sprawdza i ocenia przygotowanie map do pracy;

2. Analiza wytycznych dowódcy przez autora ćwiczenia - 30`

Wykładowca nadmienia, że z uwagi na ograniczony czas szkoleniowy analiza dotyczyć będzie tylko wybranych problemów z całości wytycznych i tak:

a/ analiza tematu, celów i zagadnień szkoleniowych;

b/ analiza warunków organizacji ćwiczenia;

Wyznacza słuchacza, który w roli autora ćwiczenia /szef OPL 16pz/ dokona analizy jak punkt "a" .

W treści wystąpienia słuchacz winien przedstawić;

proponowane rozwiązanie:

a) Rodzaj ćwiczenia wskazuje, że ma ono mieć charakter doskonalący w odniesieniu do kadry zawodowej, a dla ćwiczących pododdziałów zgrywający.

Ponieważ ćwiczenie prowadzone będzie w terenie, należy rozwiązać problem łączności, pozorowania, tyłowego i technicznego zabezpieczenia.

Temat ćwiczenia nie określa wyraźnie zamiaru taktycznego stron, jednak wytyczne dowódcy precyzują, że ma to być natarcie pz z marszu dlatego też zamiar winien być opracowany za szczebel pułku z elementami decyzji dowódcy dywizji. Na tym tle należy realizować cele i zagadnienia szkoleniowe.

Z wytycznych wynika, że cele podstawowe ćwiczenia to ..... /jak plan - konspekt, załącznik do oprac.metod./ Pozostałe, uboczne cele mogą być realizowane w powiązaniu z celami głównymi ćwiczenia.

Zagadnienia szkoleniowe wypływają logicznie z celów szkolenia i narzucają równocześnie obiekty osłony dla baterii, którymi mogą być:

- bp pierwszego rzutu na głównym kierunku natarcia w czasie jego rozwijania i wejścia do walki, bateria może równocześnie osłaniać czasowo PGA-16; /II etap/
- drugi rzut pułku w czasie podejścia, rozwinięcia i wejścia do walki; /III etap/
- w czasie przejścia pułku do działań obronnych osłania SD pułku lub artylerii na SO /IV. etap/

Problem najbardziej istotny we wszystkich etapach ćwiczenia

to organizacja systemu ognia, rozpoznanie i niszczenie ŚNP nagle pojawiających się i realizacja współdziałania bplót z osłanianym obiektem. Prace inż.sap. wykonywać wolno tylko w ograniczonym zakresie, a więc rozbudowę rejonu SO prowadzić tylko wykorzystując naturalne warunki terenowe natomiast prace ziemne podczas powrotu do obozu /aplikacyjnie - przejścia do drugiego rzutu dywizji/ w rejonie REKOWO WIELKIE /2450/ poza czasem operacyjnym. Z analizy treści zagadnień szkoleniowych wynika, że ćwiczenie rozpocząć należy alarmem i osiągnięciem pełnej GB w RA bplot na OC /aplikacyjnie wyjściem z rejonu odpoczynku 16 pz na drodze marszu na odcinku CZAPLINEK - ZŁOCIE-NIEC. Całość ćwiczenia podzielić na cztery zasadnicze etapy. ETAP V to wykonanie prac inż.sap i powrót do obozu dla odtworzenia stałej GB. W etapie I bateria winna doskonalić wykonywanie czynności alarmowych.

b/ analiza warunków ćwiczenia /wyznaczyć innego słuchacza dla przedstawienia jego analizy/.

Proponowane rozwiązanie:

1. Teren ćwiczenia lesisto-jeziorny o dosyć dobrze rozwiniętej sieci dróg jest jednocześnie trudny pod względem taktycznym;
  - uprawy polne i leśne uniemożliwiają swobodny manewr i rozwijanie się pododdziałów;
  - niezwykle trudne jest prowadzenie obserwacji przestrzeni powietrznej szczególnie w toku dynamiki;
2. Wydzielony limit kilometrów ogranicza rozmach ćwiczenia, stąd wniosek, że ćwiczyć można od rejonu obozowiska, poprzez rejon alarmowy do głębokości zadania następnego pułku tj. na wysokość linii: RE CZ, LUBIENIÓW-DRAWNO co licząc z trasą powrotu wynosi około 85 km.
3. Skład ćwiczących i stopień ich wyszkolenia wskazuje, że szczególną uwagę przy opracowaniu ćwiczenia zwrócić należy na działanie RSWP, wiarygodne rozkazodawstwo i pełne bezpieczeństwo.
4. Ćwiczenie trwa jeden dzień. Aby zrealizować przedsięwzięcia kolejnych etapów przy zgodności czasu astronomicznego z operacyjnym należy alarm zarządzić ok. 4-5.00, a w rejon OC

dotrzeć około 22.00 9.9. Stąd wniossek, że

- etap I	winien być realizowany od	4-7.00
- II		7-9.00
- III		9-11.00
- IV		11-15.00
- V		15-22.00

Uwaga metodyczna: Wykładowca po wysłuchaniu analiz ustosunkowuje się do ich treści, formą pytań dodatkowych ewentualnie je uzupełnia i dla podsumowania zagadnienia podaje własne rozwiązanie.

3. Określenie koncepcji organizacji i prowadzenia ćwiczenia taktycznego z bplot - 50`

Słuchacze w czasie referowania posługują się własną koncepcją przygotowaną wcześniej na kalce bazując na położeniu wyjściowym i zamiarze stron oraz wytycznych dowódcy /założenie nr 1/

Proponowane rozwiązanie:

- a/ Ćwiczenie rozpocząć w dniu 9.9.81 zarządzeniem alarmu dla baterii i plutonów plot bp w celu osiągnięcia pełnej GB w RA czasowego pobytu. Po sprawdzeniu, baterii postawić zadanie bojowe.
- b/ Przyjąć następujący zamiar taktyczny stron:
/patrz plan - konspekt, załącznik nr 1 do oprac.metod./
Rubież rozwinięcia batalionów w linię kolumn kompanii najbardziej celowa to:
- dla 2bp /na kierunku głównym natarcia /wsch.jeż. TRZEPIELEWO /2349/, płn jeż.KLASIECZNO /2251/;
  - dla 1bp /na lewym skrzydle pułku - płn wsch. 500 m jeż. KLASIECZNO , płd wzg.111,4/2254/;

Rubież rozwinięcia w linię plutonów dla kompanii 2bp przyjąć: 500 m płd.wsch.wzg.111,6 /1945/, 1 km płd rozwidlenie drog! POLUDNIOWEJ i LOWICKIEJ /1848/, a rubież ataku: wzg. 113,8 /1644/, płd.jeż. DIABLE /1547/. Rubież ataku 1bp: wsch.jeż.DIABLE, wzgórze 107,4 /1451/. Z rubieży: bezimienne wzgórza /0743/, ŻÓLWINO /0746/ wprowadzić do walki 3bp - drugi rzut 16pz po rozbiciu npla na kierunkach natarcia, wykonanie zadania bliższego pułku i opanowanie rejonu: wył.GŁĘBOKIE, ŻÓLWINO, zach PROSTYNIA.

Współdziałając z prawym sąsiadem - 17 pcz z marszu rozbić odwód brygadowy i w zadaniu następnym opanować rejon: wył. jeź. SULISZEWO /9739/, SULISZEWO /9539/, KOLONIA KIELPINO /9443/, wył. jeź. PIASECZNO /9546/.

c/ Dla bplot przyjąć następujące zadania bojowe:

- w I etapie: osłona 2bp w RA czasowego pobytu;
- w II etapie: osłona 2bp i artylerii na rubieży rozwinięcia i wejścia do walki 2bp;
- w III etapie: osłona rozwinięcia i wejścia do walki 3 bp;
- w IV etapie: osłona SD 16 pcz w działaniach obronnych
- w V etapie : /powrót do OC/; osłona artylerii na SO.

d/ W założeniu taktycznym dla dowódcy baterii przyjąć: osłona 2 bp i artylerii w rejonie odpooczynku na drodze marszu CZAPLINEK, ZŁOCIENIEC /czoło 2 bp KOLONIA SIEMCZYNO /3777/.

e/ Działanie ŚNP przeciwnika zgodnie z zamiarem, pozorowanie rozpocząć od RA na OC wykorzystując do tego celu loty realne GOLENIÓW, dane RSWP a w rejonach obiektów osłanianych makieta sterowaną samolotu i pozorowane wybuchy bomb. Tą koncepcję zapowiedzieć dowódcy pułku do akceptacji w dniu 18.08.81 po czym przystąpić do opracowania planu konspektu ćwiczenia.

Uwaga metodyczna: wykładowca wysłuchuje koncepcji 1-2 słuchaczy, uzupełnia je, a na podsumowanie zagadnienia wygłasza własną wzorcową koncepcję organizacji ćwiczenia.

4. Omówienie zalecia 5`

- omówić przygotowanie i przebieg zajęcia;
- podkreślić wagę problemu głównego;
- wydać polecenia do konsultacji na kolejne zajęcia;
- zarządzić sprawdzenie dokumentów.
- ogłosić koniec zajęcia.

OPRACOWAŁ:
ppłk dypl. Stanisław KALINOWSKI

Wykonano w 10 egz.

Egz.Nr 1-10 Bibl.Nauk OZS.
Wyk.ppłk Kalinowski
Druk A.W.
Druk ASG WP nr 0467/02244/WW
Kor.J.G.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Second block of faint, illegible text, appearing as a separate paragraph or section.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, showing further progression of the document.

Fifth block of faint, illegible text, maintaining the document's structure.

Sixth block of faint, illegible text, appearing as a distinct section.

Seventh block of faint, illegible text, continuing the narrative or list.

Eighth block of faint, illegible text, showing the final part of the document's main body.

Ninth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

ZAJECIE Nr 3

I. Temat: OPRACOWANIE PLANU - KONSPEKTU PRZEPROWADZENIA
ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO bplot

II. Cele: 1. Nauczyć słuchaczy sposobu opracowania ćwiczenia taktycznego;
2. Nauczyć pracy na mapie, wyrażania treści taktycznej formą graficzną zgodnie z obowiązującymi regulaminami i instrukcjami.

III. Główny problem szkoleniowy:

Praktyczne, samodzielne opracowanie przez słuchaczy planu - konspektu przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego bplot.

IV. Czas: 315 minut /7 godzin lekcyjnych/

V. Zagadnienia szkoleniowe i podział czasu:

1. Rozpoczęcie zajęcia ..... 10'
2. Omówienie pojęć: zamiar taktyczny stron, zarys dynamiki walki, system dowodzenia i łączności ... 35'
3. Treść części opisowej planu - konspektu ..... 90'
4. Praktyczne wykonanie zarysu dynamiki walki do ćwiczenia bplot ..... 170'
5. Omówienie zajęcia ..... 10'

Razem: 315 min

VI. Metoda: zajęcia grupowe z elementami pracy praktycznej w sali wykładowej

VII. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Słuchacze podczas nauki własnej poprzedzającej zajęcia opracowali samodzielnie:
  - a/ w notatnikach - opisową część planu - konspektu i założenia taktyczne dla dowódcy baterii;
  - b/ na mapach wrysowali zamiar taktyczny stron na podstawie ustaleń z zajęcia Nr 2;
  - c/ są gotowi do referowania treści części opisowej planu - konspektu i graficznego wykonania zarysu dynamiki walki;
  - d/ podczas zajęć wszyscy słuchacze występują w roli autora ćwiczenia /szef OPL 16pz/.

ej kolla do nft...

VIII Przebieg zajęcia

1. Rozpoczęcie zajęć - 10'

Wykładowca sprawdza wykonanie poleceń wydanych w czasie konsultacji /jak punkt VII/, a następnie zapoznaje z tematem i przebiegiem zajęć. Dla wprowadzenia do tematu wyznacza dwóch słuchaczy w celu przypomnienia treści zajęcia nr 1.

Pytanie 1. co obejmuje część graficzną planu konspektu ?

2. co obejmuje część opisową planu - konspektu ?

Odpowiedź: patrz opracowanie metodyczne zajęcia nr 1.

Ocena, ewentualnie uzupełnia odpowiedzi.

2. Omówienie podstawowych pojęć: 35'

a/ zamiar taktyczny stron /met.ćwicz.pf 370 str.30/.

Zamiar taktyczny stron to idea rozegrania walki, odzwierciedlająca ogólnie decyzje i przewidywany plan działania stron. Na jego tle umiejscawia się ćwiczący oddział /pododdział/.

Zamiar opracowuje się o jeden szczebel wyżej od szczebla ćwiczącego. Uwzględnia się w nim wszystkie zasadnicze elementy ugrupowania bojowego obu stron oraz sąsiadów. Zamiar stron przedstawia się na całą głębokość przeprowadzonego ćwiczenia. Do zamiaru dołącza się legendę w której : skład stron, siły i środki wzmocnienia i wsparcia ewentualne nasycenie wojskami i stosunek sił, warunki organizowania działań i inne niezbędne dane. Jeżeli część opisowa jest opracowywana legendy można nie przedstawiać.

b/ Zarys dynamiki walki: /metodyka pf 370 str.32/.

Jest to dokument składowy graficznej części planu konspektu /ćwiczenia/ wyrażający koncepcję rozegrania poszczególnych sytuacji taktycznych w czasie trwania ćwiczenia oraz przedstawiający rozwój działań wojsk własnych i nieprzyjaciela. Może być wyrażona na zamiarze lub oddzielnie.

c/ System dowodzenia i łączności

System dowodzenia i łączności to całokształt przedsięwzięć planistyczno-organizacyjnych zapewniających do-

wódcy /kierownikowi ćwiczenia/ sprawne kierowanie ćwiczeniem oraz możliwość porozumiewania się poszczególnych osób funkcyjnych między sobą. Łączność może być zapewniona przez techniczne środki łączności, ruchome środki lub sygnałem. Dla potrzeb ćwiczenia opracowuje się pełną dokumentację łączności lub tylko tzw. czynnej. Dowodzenie to całokształt przedsięwzięć związanych ze sprawowaniem kierownictwa działalnością bojową podwładnych. Na system dowodzenia składają się takie komponenty jak:

- stawianie zadań wykonawcom;
- funkcjonowanie SD, w tym system łączności;
- koordynacja planowanych zamierzeń;
- kontrola realizacji podejmowanych decyzji itp.

Uwaga metodyczna: rozumienie ww pojęć wykładowca egzekwuje od słuchaczy wysłuchuje meldunków /wypowiedzi/ wyznaczonych oficerów, a w przypadku złej interpretacji osobiście je wyjaśnia nawiązując do ćwiczenia metodycznego, a następnie słuchacze przystępują do praktycznej pracy na mapach.

3. Treść części opisowej planu - konspektu 90'

Wykładowca wyznacza oficera do przedstawienia treści części opisowej planu - konspektu opracowanej w notatnikach po czym zezwala pozostałym oficerom na uzupełnienie i wypowiedzi.

Zwraca szczególną uwagę na zachowanie ścisłe ustalonej instrukcją terminologii i formy.

Część opisowa obejmuje:

- a/ temat i cele szkoleniowe;
- b/ rodzaj ćwiczenia;
- c/ czas przeprowadzenia ćwiczenia;
- d/ skład wojsk biorących udział w ćwiczeniu;
- e/ rozmach ćwiczenia;
- f/ etapy ćwiczenia, czas ich trwania, zagadnienia szkoleniowe i zasadnicze przedsięwzięcia realizowane przez kierownika ćwiczenia;
- g/ organizację pozorowania /podgrywki/;
- h/ limity przebiegu kilometrów dla pojazdów mechanicznych i wozów bojowych oraz zużycia amunicji i środków pozorowania;
- 1/ Organizację łączności i dowodzenia.

W podsumowaniu zagadnienia wykładowca podkreśla wagę jednolitej treści i formy grafiki części opisowej, estetyki wykonania, a nade wszystko funkcjonalność i użyteczność treści.

4. Praktyczne wykonanie zarysu dynamiki walki do ćwiczenia taktycznego bplot - 170'

Wykładowca wydziela 3` czasu na przygotowanie do pracy map i przyborów kreślarskich.

Słuchacze przystępują do wrysowania na mapę elementów ugrupowania środków OPL ówiczających, przełożonego i sąsiadów, sposobu ataku ŚNP na osłaniane obiekty według podawanych przez wykładowcę informacji.

W toku samodzielnej pracy słuchaczy wykładowca szczególną uwagę zwraca na:

- zgodność znaków taktycznych z instrukcją
- właściwą terminologię i nazewnictwo;
- realność działania poszczególnych elementów ugrupowania bojowego czy też funkcjonowania danego systemu.

Zagadnienie podsumowuje n/w wnioskami:

- a/ kolejność nanoszenia sytuacji taktycznej;
- b/ stosowanie napisów;
- c/ podkolorowywanie /uwypuklanie/ treści.
- d/ przedstawienie wzorcowego rozwiązania autorskiego.

5. Omówienie zajęcia - 10'

- Ocena pracy indywidualnej i całej grupy
- podkreślenie głównego problemu
- zadania dotyczące kolejnego zajęcia
- zarządzanie kontrolą dokumentów i końca zajęć.

OPRACOWAŁ
ppłk dypl.St.KALINOWSKI

Wykonano w 10 egz.

Egz.Nr 1-10 Bibl.Nauk OZS
Wyk.ppłk Kalinowski
Druk A.W.
Druk ASG WP nr 0467/02244/WW
Kor.J.G.

ZAJECIE 4

I. Temat: "OMÓWIENIE ĆWICZENIA METODYCZNEGO"

II. Cel: 1/ Nauczyć słuchaczy sposobu prowadzenia omówienia ćwiczenia przez kierownika
2/ Dokonać oceny pracy oficerów

III. Główny problem szkoleniowy:

Omówienie ćwiczenia przez kierownika

IV. Czas: 45 minut /jedna godzina lekcyjna/

V. Metoda: zajęcia grupowe w sali wykładowej

VI. Zagadnienia szkoleniowe i podział czasu

1. Rozpoczęcie zajęć	5'
2. Omówienie ćwiczenia przez kierownika	15'
3. Ocena ćwiczenia metodycznego	25'

Razem: 45 min

VII. Wskazówki organizacyjno-metodyczne

Wykładowca posiada zestaw ocen oficerów z kolejnych zajęć oraz zasadnicze uwagi dotyczące przygotowania się i pracy słuchaczy podczas zajęć/.

VIII. Przebieg zajęcia

1. Rozpoczęcie zajęć - 5'

- podanie tematu i formy przeprowadzenia zajęcia;
- wprowadzenie do treści i zagadnienia włączeniem słuchaczy w czas operacyjny godzina 12.00 10.9.

2. Omówienie ćwiczenia przez kierownika - 15'

- określenie czasu, miejsca i osób uczestniczących w ćwiczeniu;
- przebieg omówienia: temat, cele szkoleniowe, zamiar taktyczny, analiza działań bojowych pododdziału;
- zagadnienia teoretyczne związane z tematem ćwiczenia
  - a/ doskonalenie GB w pododdziałach;
  - b/ zwalczanie celów powietrznych nagle pojawiających się na małych wysokościach;
- stopień osiągnięcia celów szkoleniowych;
- ocena pracy ćwiczących dowódców i pododdziału;
- zadania do dalszego szkolenia.

3. Omówienie ćwiczenia metodycznego - 20'

Wykładowca omawiając przebieg ćwiczenia metodycznego powinien wyeksponować:

- a/ obowiązujące zasady podczas organizacji i prowadzenia ćwiczeń /bazować na instrukcji szkol.520/76 i metodyce opracowania ćwiczeń pf 370/371/.
- b/ najlepsze rozwiązania podane przez słuchaczy
- c/ najbardziej negatywne opracowanie, dokumenty i ich wykonawców,
- d/ zaprezentować autorskie rozwiązanie jako wzór dla słuchaczy;
- e/ wydać zalecenia indywidualne i dla grupy w zakresie dalszego studiowania tematu głównego.
- f/ podać uzyskane przez słuchaczy oceny
- g/ nakazać sprawdzenie i rozliczenie dokumentów i ogłosić koniec ćwiczenia 121/OPL.

OPRACOWAŁ:
ppłk dypl.St.KALINOWSKI

Wykonano w 10 egz.

Egz.Nr 1-10 Bibl.Nauk OZS
Wyk.ppłk Kalinowski
Druk ASG WP nr 0468/02244/WW
Kor.J.G.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Państw. Akad. i Specjalnych
Nr ewid. ~~042047~~

1 mepe
2 subice

AKT

WZNEGO Z bplot W DNIU 9.9.81r WSKŁONIE pz W NATARCIIU

TAJNE
EBZ. POJEDYŃCZY
ZALACZNIK DO OPRAC. MET. Nr 1
CWICZ. 121/OPŁ. I KKL

- 2. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:**
- OSIĄGNIĘCIE STANU PEŁNEJ GOTOWOŚCI BOJOWEJ W REJONIE ALARMOWYM PUŁKU;
  - ORGANIZACJA I WYKONANIE MARSZU DO REJONU DZIAŁAŃ BOJOWYCH W UGRUPOWANIU MARSZOWYM bpl / ARTYLERII;
  - PROMIENIENIE OBRONY PRZECIWOLOTNICZEJ WOJSK pz NA RUBIEŻACH ROZWINIĘCIA I WPROWADZENIA DO WALKI PIERWSZEGO RZUTU;
  - OSŁONA WEJŚCIA DO WALKI DRUGIEGO ORAZ PRZEJŚCIE DO DZIAŁAŃ OBRONNYCH.

3. OGÓLNY ZAMIAR I PLAN DZIAŁANIA STRON:

a) Wschodni: 4. 5 pz 12DZ PROWADZĄC UPOREZYWIE WALKI OBRONNE DO GODZIN WIECZORNICH 8.9. ZADALI NIEPRZYJACIELOWI NA KOLEJNYCH RUBIEŻACH OBRONNYCH OBRZYMIĆ STRATY I OSTATNIE ZALAMAĆ JEGO NATARCIE NA RUBIEŻY / JAK PLAN-KONSP. 8DZ W GODZINACH RANNYCH 9.9.81r. PRZECHODZI DO NATARCIA Z MARSZU. SIŁAMI DWÓCH pz PIERWSZEGO RZUTU WE WSPÓLDZIAŁANIU Z 9DZ ROZBIJA NPLA W REJONIE INKO, CHOSZCZNO, DRAWNO, WPROWADZAJĄ DO WALKI KOLEJNE ODDZIAŁY Z MARSZU ROZBIJA ODWOD 1DZ / WZ I DO KONCA DNIA OPANOWUJE REJON: STARGARD SZCZ., PARZYCE, CHOSZCZNO STWARZAJĄC WARUNKI DO NATARCIA W DNIU NASTĘPNYM. DOWODCA 18pz ZDECYDOWAŁ: UDERZENIEM DWÓCH pz Z MARSZU PRZELAMAĆ OBRONĘ NPLA NA ODCINKU: GÓRA DEBOWA (1945), GÓRA ORLIANA (1945) ROZBIĆ PODODZIAŁY 1BZ / WZ I W ZADANIU BLIŻSZYM OPANOWAĆ REJON: WYŁ. GŁĘBOKIE, ŻÓŁTĄ, PROSYNIA WPROWADZAJĄC KOLEJNE SIŁY WE WSPÓLDZIAŁANIU Z 17pz Z MARSZU ROZBIĆ ODWOD 1BZ I W ZADANIU NASTĘPNYM OPANOWAĆ REJON: LUBIENIÓW, SULIŻEWO, WZ. JET. DLA SZCZEGÓLNO STWARZAJĄC WARUNKI WEJŚCIA DO WALKI 18pz W GODZINACH RANNYCH W DNIU 10.9.81r. PUŁK UGRUPOWAĆ W DWA RZUTY GŁÓWNE UDERZENIE WYKONAĆ W I KIERUNKU: RADOWO, JAWORZE, SULIŻEWO.

b) Zachodni: 1DZ / WZ KONTYNUUJĄC NATARCIE NA OGÓLNYM KIERUNKU: STARGARD SZCZ., DRAWSKO NA SKUTEK UTRATY ŚL I BRAKU ODWODÓW PRZEŚLA DO DZIAŁAŃ OBRONNYCH W CELU UMOŻLIWIENIA DOJEŚCIA WYKONAJĄCYCH SIŁ Z GŁĘBI. DOWODCA 1BZ ZAMIERZA: DZIAŁANIEM DWÓCH BATALIONÓW W PIERWSZYM RZUCIE ZALAMAĆ NATARCIE 8DZ ODWODEM BRIGADY PRZY SIŁNYM WSPARCIU LOTNICTWA I ARTYLERII ROZBIĆ KOLEJNE WCHODZĄC DO WALKI ODDZIAŁY W Wschodnich i utrzymać dotychczasową RUBIEŻ. GŁÓWNY WYŚILEK OBRONY SKUPIC W REJONIE: CZERTYŃ, GŁĘBOKIE, JAWORZE, BRIGADY UGRUPOWAĆ W JEDNYM RZUCIE Z ODWODEM. NA KIERUNKU DZIAŁANIA 1BZ PRZECHODZI SIĘ UŻYĆ: 5. SŁ. LOTN. ROZPOZNAW. OZEGO, UDERZENIA DORAZNE DO 1 GRUP W SKŁADZIE 2-4 SAMOLOTY NA 50 OPL ARTYLERIE PIERWSZY I DRUGI RZUT 18pz SŁ. LOTN. OZEGO I ŚRODKI ODPANCERZONE W TOKU KONTRATAKÓW 1BZ. KONTRATAKI WYKONAWAĆ SIŁAMI MIESZANYCH: POWIETRZNO-LĄDOWYCH ZESPOŁÓW UDERZENIOWYCH.

8. ETAPY I PRZEBIEG ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO BATERII

ETAP ĆWICZ.	ZAGADNIENIA SZKOL.	CZAS	DZIAŁANIE STRON	CZYNNOŚCI KIEROWNIKÓW	CZYNNOŚCI GRUPY PODGR.
1. DOSKONALENIE GB bplot	1. ALARM DLA bplot 2. WYKONANIE MARSZU 3. OSIĄGNIĘCIE PEŁNEJ GOT.	120' 5-7:00	1. WALKA W OBRONIE 2. WYKONANIE MARSZU 3. OSIĄGNIĘCIE PEŁNEJ GOT.	1. OCENIA KIEROWANIE ALARMEM 2. KIERUJE MARSZEM DO RA 3. OCENIA OSIĄGANIE PEŁNEJ GOT.	1. W SR D-CY 18 pz PODAJE INFORMACJE DLA bplot 2. DZIAŁANIU SMD N-PIA
2. OSŁONA WEJŚCIA DO WALKI 18pz	1. ORG. SYSTEMU ROZPOZNAWANIA I OGNIA 2. ZWALCZANIE WP 3. REALIZACJA MANEWRU OGNEM I PLUTONAMI	120' 7-9:00	1. OBRONA 18pz DO 2. WYKONANIE MARSZU 3. WYKONANIE MARSZU 4. PEŁNA OB. WYSTĄPI 5. DOWODZENIE WOJSK	1. KIERUJE ROZWINIĘCIEM MOK 2. PRZEKAZUJE SYGNAŁ ATAKU 3. SPRAWDZA GOT. SYST. OGNIA 4. OCENIA DZIAŁANIE bplot 5. SPRAWDZA ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH W bplot 6. OCENIA WYKONANIE ŁĄCZNI 7. NADZORUJE KIEROWANIE OGNEM I MANEWREM	1. PRZELOTY MODELU STEROWANEGO I WYBUCHY W REJONIE SO 2. PRZEKAZUJE INFORMACJE O POŁOŻENIU WOJSK WŁASNYCH I NPLA 3. WYKONUJE POZOROWY UDERZENIE Bz-105 4. SYGN. WPROW 3/16 pz
3. OSŁONA ROZWINIĘCIA DO WALKI 18pz	1. ZWNIĘCIE UGRUPOWANIA BOJOWEGO 2. WYKONANIE MARSZU 3. OSŁONA ROZWINIĘCIA 4. REALIZACJA WSPÓLDZIAŁANIA Z SASIADAMI ŚRODKAMI 180Z 5. WALKA Z SAMOLOTAMI 6. ZMIANA ZADANIA BOJOWEGO DLA bplot	180' 9-10:00	1. KONTRATAKI ODWODU 2. WYKONANIE MARSZU 3. MARSZ 3/16 pz NA 4. WSPÓLDZIAŁANIE 5. WYKONANIE MARSZU 6. PRZEJŚCIE PUŁKU DO DZIAŁAŃ OBRONNYCH I ZMIANA ZADANIA BOJOWEGO	1. OCENIA DZIAŁANIE D-CY BAT. 2. NADZORUJE WYKONANIE MANEWRU SIŁ I ŚRODKÓW bplot 3. OCENIA WYKONANIE bplot W KOLUMNIE MARSZOWA 3/16 pz 4. OCENIA ROZWINIĘCIE bplot DO OSŁONY 3/16 pz W TOKU NATARCIA 5. PRZEKAZUJE SYGNAŁ WYJŚCIA ODWODU BRIGADY DO KONTRATAKU 6. OCENIA SPOSOB DZIAŁANIA bplot PRZY ODPARCIU UDERZENIA ZESPOŁU LĄDOWO POWIETRZNEGO NPLA 7. STAWIA DYMOCY bplot KOLEJNE ZADANIE BOJOWE 8. OCENIA WYKONANIE DZIAŁAŃ D-CY I KADRY BATERII 9. OCENIA REALIZACJĘ MATERIAŁOWO-TECH. ZABEZPIECZENIA	1. PRZEKAZUJE SYGNAŁ DO CZYTKU MARSZU 3/16 pz 2. URUCHAMIA POZOROWY MIEDZIAMIANIE ODWOD 1BZ 3. PODAJE DANE W SR RSWP 4. INTUJE NALOT A-10 I SMI-GANOW NA 3/16 pz 5. WYKONUJE POZOROWY ATAK GRUPY NAZEMNE NPLA NA bplot 6. PRZEKAZUJE D-CY BAT. STRATY OD UDERZENIA SMD 7. PRZEKAZUJE INFORMACJĘ O DZIAŁANIU NPLA I WOJSK WŁASNYCH.
4. ORGANIZACJA I WPROWADZENIE OPL WOJSK W DZIAŁANIACH OBRONNYCH	1. ROZWINIĘCIE bplot 2. KIEROWANIE DZIAŁANIE OBRONNYMI 3. WPROWADZENIE I KIEROWANIE OGNEM POD CZAS ODPARCIU ATAKU LOTNICTWA NA DRUGI RZUT DZIAŁAŃ 4. WYKONANIE WSPÓLDZIAŁANIA W REJONIE SO 5. WYKONANIE DOKUMENTÓW BOJOWYCH DO DZIAŁAŃ W OBRONIE 6. WSPÓLDZIAŁANIE TAKTYCZNO OGNIOWE Z bplot 180Z ORAZ bplot OSA.	240' 11-16:00	1. WPEŁ PRZECHODZI DO OBRONY KOLEJNEJ RUBIEŻY 2. SMD ODDZIAŁYKIA NA DRUGIE RZUTY 3. WYKONANIE MARSZU NATARCIA NA PLANOWANYM KIERUNKU 4. DODODZIAŁY 180Z WYKONADZA NA RUBIEŻ ZADANIA NA STĘPNIE 180Z I PRZECHODZI DO ORGANIZACJI OBRONY 5. 180Z DODCHODZI DO RUBIEŻY ROZWINIĘCIA W KOLUMNIE KOMPANIJNE 6. REALIZUJE SIĘ WSPÓLDZIAŁANIE TAKTYCZNO OGNIOWE Z 180Z 7. 180Z WYCHODZI NA RUBIEŻ ATAKU	1. STAWIA ZADANIA DO ORGANIZACJI WSPÓLDZIAŁANIA Z 180Z 2. NADZORUJE ORGANIZACJĘ SYSTEMU OGNIA W OSŁONE SO 3. OCENIA DZIAŁANIE DZIAŁ W OBRONNYCH I ZASADZKI PŁOTN. 4. NADZORUJE OCENIA WPROWADZENIE WZ. ROZBLUDOWY REJONU SO ORAZ WYKONANIE DOKUMENTÓW BOJOWYCH DO OBRONY 5. OCENIA WYKONANIE OGNIA DO CELÓW POWIETRZNYCH 6. OCENIA WYKONANIE OSTRZEŻENIA I ALARMOWANIA 7. PODAJE SYGNAŁ WYJŚCIA 180Z NA RUBIEŻ ATAKU 8. OCENIA REALIZACJĘ WSPÓLDZIAŁANIA ŚRODKÓW OPL pz Z SASIADAMI I OBLANIANYM OBIEKTEM 9. PRZEKAZUJE SYGNAŁ KONCA ĆWICZENIA I STAWIA ZADANIE NA POWRÓT DO OBOZU	1. PRZEKAZUJE D-CY BATERII INFORMACJĘ O DZIAŁALNOŚCI NAZEMNEJ NPLA WOJSK WŁASNYCH I SASIADÓW 2. WPROWADZA DODAWANIE INFORMACJI O SYTUACJI POWIETRZNEJ I DZIAŁALNOŚCI TND 3. WYKONUJE POZOROWY NALOT NA SO pz 4. PRZEKAZUJE SYGNAŁ WSPÓLDZIAŁANIA Z KLASNYM LM I bplot OSA 5. POZORUJE NAPAD NAZEMNY NPLA W REJONIE SO 6. POZORUJE UDERZENIE ZESRODKOWANE LOTNICTWA NPLA NA WCHODZĄCY DO WALKI 180Z 7. PRZEKAZUJE DANE O DOKONANYCH STRATACH I SYTUACJĘ TECH. W bplot 8. DOPROWADZA SYGNAŁ KONCA ĆWICZENIA DO bplot
5. OMIENIENIE ĆWICZENIA	1. ZWNIĘCIE UGRUPOWANIA BOJOWEGO W ROL MARSZOWA 2. WYKONANIE MARSZU 3. OMIENIENIE STANU 8B W OBOZIE 4. OCENIA ĆWICZ. I PODAJE WNIOSKI	380' 15-21:00	180Z ROZPOCZYNA NATARCIE NA PLANOWANYM KIERUNKU A 180Z PRZECHODZI DO DRUGIEGO RZUTU DO WPRZEDNI ODDZIAŁU WZ DOŁOŻY SIĘ DO WALKI	1. KIERUJE ZWNIĘCIEM UGRUPOWANIA BOJOWEGO ĆWICZĄCYCH SIŁ I ŚRODKÓW pz 2. OCENIA WYKONANIE MARSZU 3. WPROWADZA OMIENIENIE ĆWICZENIA I STAWIA KOLEJNE ZADANIA SZKOLENIOWE DLA PODODZIAŁÓW 16 pz.	ZBIERA DANE POTRZEBNE DOWODCY PUŁKU DO OMIENIENIA OCENY ĆWICZENIA BATERII PRZEZYM LOTNICTWEM.

DOWODCA 16pz

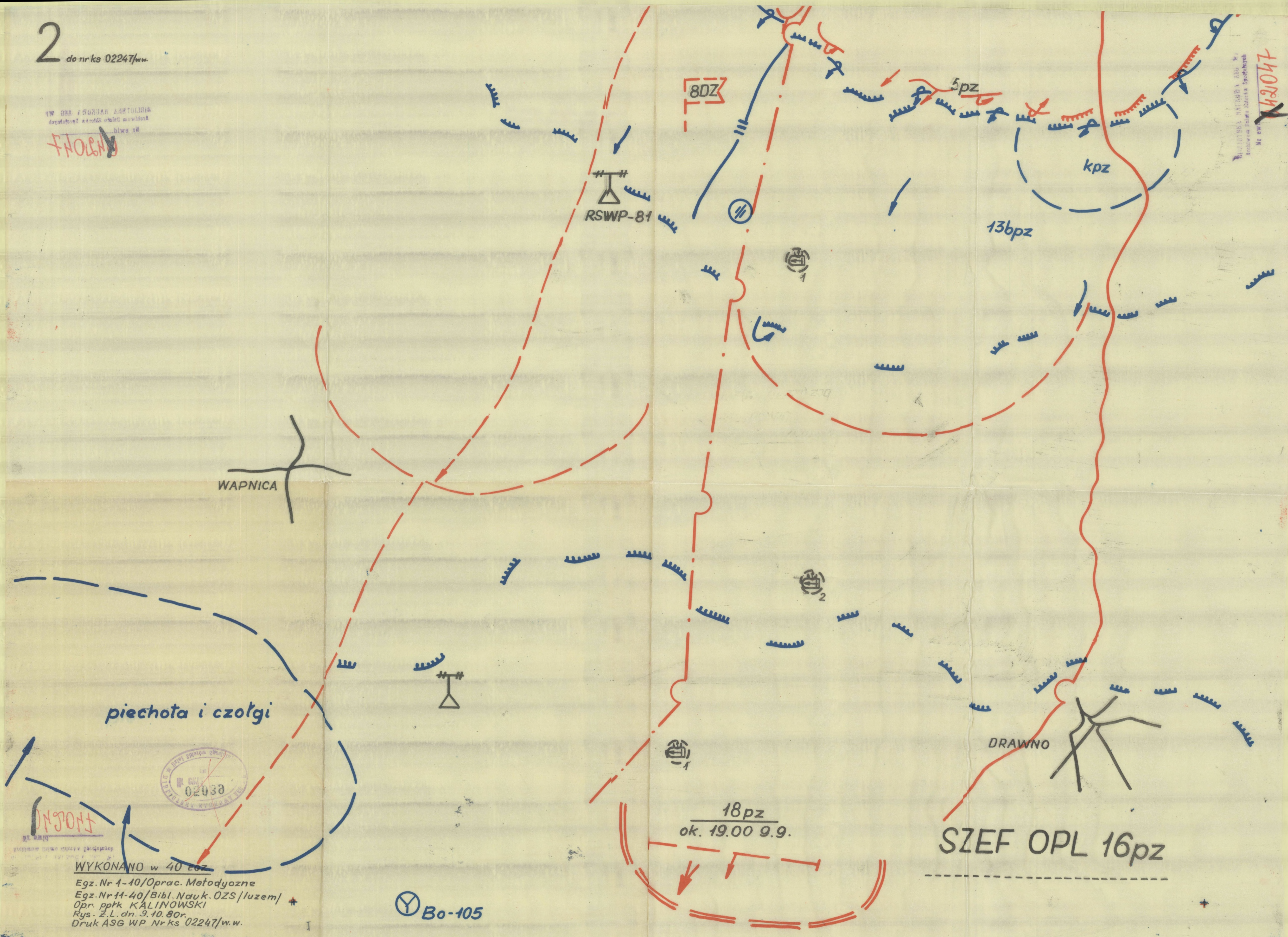
142047

142047

WYKONANO w 40 egz
Egz. Nr 1-10/Oprac. Metodyczne
Egz. Nr 11-40/Bibl. Nauk. OZS/luzem/
Opr. ppłk KALINOWSKI
Rys. Z.L. dn. 9.10.80r.
Druk ASG WP Nr ks 02247/w.w.

WYKONANO w 40 egz
Egz. Nr 1-10/Oprac. Metodyczne
Egz. Nr 11-40/Bibl. Nauk. OZS/luzem/
Opr. ppłk KALINOWSKI
Rys. Z.L. dn. 9.10.80r.
Druk ASG WP Nr ks 02247/w.w.

WAPNICA

piechota i czołgi

02030

RSWP-81

8DZ

kpz

13bpz

DRAWNO

18pz
ok. 19.00 9.9.

SZEF OPL 16pz

Bo-105

WYKONANO w 40 egz
Egz. Nr 1-10/Oprac. Metodyczne
Egz. Nr 11-40/Bibl. Nauk. OZS/luzem/
Opr. ppłk KALINOWSKI
Rys. Z.L. dn. 9.10.80r.
Druk ASG WP Nr ks 02247/w.w.